

АНАЛІЗ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР У СОЛТ ЛЕЙК СІТІ

Олена ТИМАШЕВА

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Проблема. Одним із основних завдань організаційного комітету з проведення зимових Олімпійських ігор (ОКОІ) у Солт Лейк Сіті в 2002 році була охорона навколишнього середовища. Після визнання в 1994 році Міжнародним олімпійським комітетом екології «третім стовпом Олімпізму, поряд із спортом і культурою» [4], вимоги до ініціаторів Олімпійських ігор стали включати екологічні аспекти. Завдяки добре продуманому й обґрунтованому екологічному проекту, поданому в офіційній заявці міста Солт Лейк Сіті на проведення ХІХ зимових Олімпійських ігор, його кандидатура була обрана серед інших претендентів.

Різноманітні аспекти, пов'язані з організацією та проведенням зимових Олімпійських ігор в Солт Лейк Сіті в 2002 році, були висвітлені в науковій літературі переважно в таких періодичних виданнях, як «Olympic Review», «Marketing Fact Files», «Олімпійська арена», «Наука в олімпійському спорті», «Теорія та методика фізичного виховання». Практика розв'язання основних питань з охорони навколишнього середовища зконцентрована в збірниках міжнародних наукових конференцій «Спорт і навколишнє середовище», а також в щорічних офіційних звітах ОКОІ Солт Лейк Сіті, починаючи із 1997 року. Але в науковій літературі відсутній обґрунтований аналіз екологічної політики ОКОІ Солт Лейк Сіті.

Завдання дослідження. Визначити та проаналізувати діяльність ОКОІ Солт Лейк Сіті щодо охорони навколишнього середовища при організації та проведенні зимових Олімпійських ігор в 2002 році.

Обговорення результатів. Основними завданнями екологічного проекту, поставленими організаторами Олімпійських ігор, було зниження до нуля відходів і видалення забруднюючих природу речовин. Поставлені завдання були вирішені спільними зусиллями Оргкомітету «Солт Лейк 2002» і НАСА, Американським природоохоронним департаментом, Департаментом з екологічної якості штату Юта, а також Альянсом «Здоров'я і суспільного здоров'я у штаті Юта». В результаті, починаючи з 1998 року, були реалізовані і реалізовані такі масштабні екологічні проекти, як:

- «**Білий проект**», що містив у собі декілька окремих програм, об'єднаних спільною метою: виявлення найбільш забруднених областей і покриття їх лісовими насадженнями. Для цього був створений спільний проект Оргкомітету і НАСА за назвою «**Чистий простір-2002**», метою якого було виявлення за допомогою космічних приладів екологічних районів, які вимагають засадження зеленими рослинами. Потім було запропоновано декілька програм із залучення найбільшої кількості людей до цього процесу. Так був організована молодіжна програма «Триколотджі», за якою до висадження дерев запрошувалися жителі штату Юта, було організовано Міжнародні зелені перегони, у яких брала участь молодь з усіх країн світу, а також під час проведення Олімпійських ігор була реалізована програма «Олімпійське дерево», у якій брали участь багато олімпійських чемпіонів, посадивши на пам'ять про себе дерево і створивши Олімпійський парк. До квітня 2002 року в результаті реалізації даного проекту під керівництвом Оргкомітету «Солт Лейк 2002» було висаджено більш 100000 дерев в районі

штату Юта, а також більш 18 млн. зелених насаджень по всьому світу.

- *Кампанія з екологічної освіти*, організована також на кошти Оргкомітету «Солт Лейк 2002», включала два проекти: (1) присудження «Нагороди Землі» за кращу екоосвітню діяльність у таких категоріях, як бізнес, наука, суспільство, молодь, держава, на церемонії закриття Олімпійських ігор; (2) випуск молодіжного екологічного журналу «Слідопит» із метою формування у підростаючого покоління екологічно орієнтованого способу мислення, а також для інформування і залучення школярів і студентів до різних екологічних заходів.

- *Проект «Екосервіс»*, основна мета якого полягала у навчанні екологічно орієнтованим діям працівників готельного бізнесу і сфери обслуговування, відповідальних за розміщення сотень тисяч гостей і глядачів, й сприянні скороченню споживання природних ресурсів і шкідливих викидів.

Одним із найважливіших напрямків екологічної політики Оргкомітету «Солт Лейк 2002» була розробка і впровадження екологічних стандартів будівництва й експлуатації спортивних споруд, будинків і помешкань Олімпійського селища з метою забезпечення позитивної екологічної спадщини ХІХ зимових Олімпійських ігор. Проведений аналіз звітної документації Оргкомітету показав, що основний акцент було зроблено на експлуатації наявних спортивних споруд, що сприяло поліпшенню загального екологічного стану у штаті Юта.

У 1994 році Комітет «Солт Лейк 2002»- претендент на проведення Ігор створив Екологічну консультативну комісію (ЕКК), до якої увійшли представники більше десятих різних організацій, причетних до охорони навколишнього середовища. Результатом плідної роботи ЕКК і Комітету «Солт Лейк 2002» стала розробка спеціального проекту – *“Екоплатформи”*, який базується на дванадцятих положеннях, що охоплюють всі аспекти природоохоронної політики під час організації і проведення майбутніх Олімпійських ігор, таких як:

- 1 – Екологічний менеджмент.
- 2 – Дизайн та будівництво.
- 3 – Тимчасові споруди.
- 4 – Енергозбереження.
- 5 – Природокористування та споживання ресурсів.
- 6 – Офіційні постачальники та спонсори.
- 7 – Культурна програма та церемонії.
- 8 – Види спорту та спортивні організації.
- 9 – Екологічна освіта.
- 10 – Транспортна мережа.
- 11 – Розміщення і харчування.
- 12 – Екологічний моніторинг.

Висновки і перспективи. У результаті розробленої, спланованої і доведеної до завершення екологічної програми зимові Олімпійські ігри в Солт Лейк Сіті 2002 року продовжили започатковану на Білій Олімпіаді 1994 року в Лілехамері традицію охорони навколишнього середовища, запобігання виникнення локальних екологічних катастроф, спричинених скупченням мільйонів людей, і повернули колесо еволюції людської діяльності у напрямку творення – творення екологічно сприятливої спадщини. Олімпійські ігри, уособлюючи досконалість фізичних і психічних якостей людини, сьогодні демонструють не боротьбу людини з природою, а прагнення до гармонії і вдосконалення себе і навколишнього світу.

Аналіз природоохоронної політики ОКОІ Солт Лейк Сіті свідчить про певну адекватність вибраних методів та засобів збереження навколишнього середовища при організації Олімпійських ігор в даній місцевості, а належне фінансування екологічних проєктів сприяє їх поширенню на інші масштабні спортивні заходи країни.

Література:

1. *Environment / Salt Lake 2002 Olympic Winter Games Environment Annual Report.* – SLOC. – November 2000. – 29 p.
2. GLEASON D. C., MARTONE J. *Salt Lake 2002: Going for gold, coming up green.* – *Magazine for Environmental Management.* – February 2002. – p. 12-18.
3. *Integrated Solid Waste Management Plan for the Salt Lake 2002 Olympic and Paralympic Winter Games.* – Salt Lake Organizing Committee. – January 31, 2002. – 35 p.
4. *Manual for Cities Bidding to host the XIX Olympic Winter Games – 2002.* – IOC. Lausanne, Switzerland. – February, 1994. – 114 p.
5. *Report of the IOC Evaluation Commission for the XIX Olympic Winter Games, 2002.* – IOC, Lausanne, Switzerland. – 1994. – 192 p.
6. BOUKHADZE M. – H. *The XIX Olympic Winter Games in Salt Lake City 8th – 24th February 2002: Fundamentals and ceremonies.* – IOC. – 2002. – pp. 123-129, 160-164.
7. *Salt Lake 2002 Environmental Program.* – SLOC. – 7 December 1999. – 12 p.
8. *State of the Environment / Salt Lake 2002 Olympic Winter Games Environment Final Report.* – SLOC 2002. – 81 p.
9. DENVER R. *The XIX Winter Olympic Games in Salt Lake City.* – IOC World Conference on Sport and Environment. Final Report. – 1995. – Lausanne, Switzerland. – pp. 91-93.

ANALYSIS OF THE SALT LAKE ORGANIZING COMMITTEE'S ENVIRONMENTAL POLICY

Olena TIMASHEVA

National University of Physical Education and Sports of Ukraine

The main aspects of the SLOC environmental policy were investigated. The contemporary nature of the SLOC bid and final reports was conducted. The main environmental projects, such as Cool Spaces 2002, Treecology, Olympic Trees program, Environmental education program, Three-point ecological platform were analyzed.
